

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1940. DECEMBER 28.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR

II. ÉVFOLYAM 52. SZÁM.

**Évadzáró filmkülönlegességünk
példátlan sikerrel indult
a főváros két premierfilmszínházában**

**HAJMÁSSY
ILONA**

*az „éneklő Garbo“
első nagy filmje
elbűvölte Budapest
közönségét*

**NELSON
EDDY**

*a filmbonvivánok
királya ezzel az
alakítással felül-
multa önmagát*

REINHOLD SCHÜNZEL
mesteri alkotása

**A
Royal Apollo és a Corso Filmszínház
ünnepi műsora**

Alice FAYE
Don AMECHE

20th
CENTURY
FOX

RÉVAI

Hollywoodi varázis

AZ 50 ÉVES
FILMGYÁRTA'S
JUBILEUMI FILMJE
TECHNICOLOR

csodás szín pompájában

F.K.: Dr. SZEMERJAY DÉNES

Bemutatta

a **RADIUS** filmszínház

FORGALOMBA HOZZA: FOX FILM R. T. BUDAPEST, VIII., RÁKÓCZI-ÚT 9.

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

II. ÉVFOLYAM, 52. SZÁM.
BUDAPEST, 1940. DECEMBER 28.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári
csekk számla száma: 15.410

Kiadótulajdonos:
**a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara**

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:
egy évre 30 pengő
fél „ 16 pengő

A szerkesztők címe:
Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán-körút 15.
Telefon: 146—346

Lakás: XI., Fürj-utca 4. T.: 257—036
VÁCZI DEZSŐ

Iroda: VIII., Sándor-tér 3. T.: 144—424,
144—425

Lakás: VIII., Üllői-út 42. T.: 136—386

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában

Felelős üzemvezető: **Molnár József**
Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423

TARTALOM:

Filmek a filmcenzurában: <i>Szöllőssy Alfréd dr.</i>	1
Új esztendő küszöbén: <i>Tőrey Zoltán dr.</i>	2
Kultúrhét Bécsben: <i>Sipos Sándor dr.</i>	3
Új rendelet a Filmipari Alap kezelése tárgyában	4
Az „Építő nemzet” című mozgófénykép kötelező bemutatásának elrendelése	4
Mozsi:	
Világítási korlátozások	6
Erdélyi híradó-beosztások	6
Premiermozik műsora	8
Új filmek:	
A kék madár	8
Repülő ördögök	8
Tóparti látomás	10
Hírek	10
Híradók	12
Filmcenzura	III
Szakmai címtár	IV
Hirdetők:	
Metro	I, 6
Fox	II
Arany Ducco	4
Nyugat	4
Hunnia	5
Kárpát	7
Sláger	8
Hamza	9
Adler	11
Agfa	12
Rózsavölgyi	III

MAGYAR FILM

Filmek a filmcenzúrában

Írta:

SZÖLLŐSSY ALFRÉD dr.

miniszeri tanácsos,

az ORSZÁGOS MOZGÓKÉPVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG elnöke

Az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság munkájában több, mint tizenkét éve — hét évig jegyzőjeként, öt éve vezetőjeként — veszek részt. Ez alatt az idő alatt több mint tizenötmillió méter filmet láttam. Egyesek talán azt gondolják: milyen kellemes szórakozás lehet ennyi filmet láthatni. Akik résztvesznek a filmek megvizsgálásában, azok bizonyára mást mondanak. Mit kell vizsgálnia a bizottságnak? Vizsgálnia kell a film címét, tárgyát, a beszéd és feliratok helyes magyarságát, technikai kivitelét és művészi színvonalát. Az utóbbi szempontokat főként a magyar filmeknél kell nézni, annak megállapíthatása céljából: vajjon a film beszámítható-e a kötelező arányszámba. Amikor tehát a bizottság előtt film pereg, tagjainak éber figyelemmel kell kísérniök a film minden jelenetét, hogy véleményt nyilváníthassanak, állást foglalhassanak abban a tekintetben, vajjon a lepergetett film az említett követelményeknek mennyiben felel meg. Amíg tehát a bizottsági tagság felelősségvállalás, addig a mozilátogatás kellemes szórakozás, vagy bosszankodás, aszerint, hogy a bemutatott film tetszik-e vagy nem. Ez így is van rendjén.

Csak természetes, hogy a bizottság a jogszabályokban meghatározott követelményeket a legszigorúbban érvényesíti. Ritkán is kerülnek már elé selejtes filmek, mert köztudomású, hogy azok megérdemelt sorukat minden körülmények között megkapják.

A kérélnthetetlen szigorúság alól a magyar filmek sem kivételek. Filmgyártásunk — mint azt az Országos Nemzeti Filmbizottság illusztris elnöke is érdemes karácsonyi cikkében megállapítja, — kinőtt a gyermekcipőből és minőségileg is szépen fejlődött, nagyot lendült. Nyilván a minőségemelkedés örvendetes következménye az, hogy filmjeink iránt a külföld is élénken érdeklődik. Különös gondot fordít tehát a bizottság arra is, hogy a megvizsgált magyar film valóban alkalmas legyen kivitelre, alkalmas a külföld meleg érdeklődésének fenntartására, fokozására, filmgyártásunk fejlettségének öregbitésére. Éppen ezért meddő próbálkozás lenne a film őskorában készített filmek kivitelével próbálkozni, mert a bizottság az ilyen, nemzeti szempontból kifogás alá eső filmek kivitelét nem engedélyezheti.

A rendkívüli idők következtében természetszerűnek tartjuk, hogy elővesznek három-négy évvel ezelőtt bemutatott filmeket is. Rendszerint „agyonjátzott” másolatokat hoznak a bizottság elé újabb megvizsgálás végett. Mondanunk sem kell, hogy az ilyen másolatokat könnyörtelenül visszakapják a merész vállalkozók, mert megengedhetetlen, hogy a közönséget ú. n. esős filmekkel — bosszantsák.

Igy esztendő végén nem volt talán érdektelen mindezt elmondani azért, hogy az újévben mennél kevesebb film kerüljön a betiltott filmek csoportjába s a közönség mennél több, helyesebben: szebb és szórakoztatóbb filmben gyönyörködhessek.

Uj esztendő küszöbén

Irta:

TÖREY ZOLTÁN dr.

a FILMKAMARA alelnöke,
a MAGYAR FILMIRODA és a NEMZETI APOLLO vezető igazgatója

Nem fogok mérleget adni az elmúlt évről és nem fogok programot adni az eljövöre, jöllehet évfordulókor egyiket is, másikat is tenni szokásos és szükséges is. Évfordulók visszapillantásra, számadásra készítetik az embert. A gondolatok ilyenkor önkéntelenül felsorakoznak és jönnek — jönnek kritikus megállapítások formájában. Ugy, ahogy jöttek és feltűntek a múltból és ahogy tanuságul bevilágítanak a jövőre, úgy akarom rögzíteni őket. Olyan rapszódikusán, ahogy jöttek és mindenekfölött olyan őszintén, de felsorakozó gondolat-katonáimat nem indítom senki ellen támadásra.

Az elmúlt filmévről elmondhatom és kívánom is a filmszakmának: ne jöjjön soha rosszabb, ne jöjjön soha eredményekben szegényebb. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy jobbat, eredményekben gazdagabbat szerénységből vagy fantáziahiányból kívánni nem mernék, nem tudnék.

Ha átvinném egyes lapok filmrovatának rossz szokását és osztályozni mernék, úgy az 1940-es filmévről „jó”-t vagy két csillagot adnék, vagy a „hőmérő” higanját a középvonal fölött rajzolnám meg.

A moziknak általában jobban ment, mint 1939-ben. Forgalmuk a javuló kereseti viszonyok következtében megnőtt. De megnövekedtek a mozik számban is. Számuk a visszatért keleti és erdélyi országrésszel közel jár a 650-hez. Ez kerekén a kétszerese a tíz év előtt játszott mozik számának.

De megnövekedett a keskenymozik száma is. A filmkultúra ereje a magyar ugarinak ismét új részébe hasított bele. Bár elsősorban kulturális fontosságú, van és lesz gazdasági jelentősége is. Számuk ma kerekén 120, pár év alatt azonban el fogják érni a normál mozik számát. Arra kérem a belügyminiszter urat: segítse elő számuk gyarapodását az engedélykérvények gyors elintézésével, de szabályozza ugyanakkor a kérdést a normálmozik érdekében.

A mozik előretörése a magyar felvevőpiac megnövekedését jelenti. Ez pedig a magyar filmgyártás fejlődésének adott az eddignél nagyobb lehetőséget. Örvendetes dolog ez, ha arányosan nem is tehető többre 8—10 százaléknál. Ha már a százaléknál tartunk, emlékezzünk meg arról is, hogy 20-ról 25 százalékra emelték fel a magyar filmek kötelező játszási arányát. Ez az év derekán történt és akkor többeknek a szakmából észrevételük volt ez ellen. Ma tudom: fogynak van az ellenzék száma és teljesen el fog fogyni 1941-ben. Filmgyár, gyártó cégek és kölcsönzők, színészek, írók és a vidéki mozik eddig is a magyar filmből éltek, 1941-ben pedig a magyar filmből fognak élni azok a pesti mozik is, amelyek elene a múltban és még 1940-ben is gyakran vétkeztek.

Miért is ne lenne jó minden magyar mozinak az a magyar film, amely ma annyira népszerű Belgrádban, Szófiában, Isztambulban és a magas filmkultúrájú skandináv országokban, ahol ma sztárjainkat majd úgy ismerik, mint a hollywoodi nagyságokat. Sajnos, a magyar film részére szinte teljesen elvesztett a régebben jelentősebb, biztos külföldi piac: Amerika és ez elsősorban nemzeti szempontból káros. Ottani véreink hosszú hónapok óta nem kapnak magyar filmet. Oka ennek elsősorban a szállítási nehézségekben és a megnövekedett kockázatban keresendő. Bizonyos nem szerencsés és elhamarkodott új rendezés következtében is nehézségek merültek fel ezen a téren. Mi sem volna természetesebb, mint az, hogy ezt a kiesést gazdasági vonatkozásban az a baráti Németország pótolja, amely ma a film terén importra szorult és amely ugyanakkor mind több és több filmjét kívánja elhelyezni a magyar piacon. Ugy hírlik, hogy a német filmimport folyamatban lévő átszervezése után rövid időn belül számítani lehet arra, hogy Németország évente 8—10 filmet is átvessz tőlünk.

A filmhiány előreveti árnyékát. A várható kiesés az amerikai és francia film vonalán fog bekövetkezni, és a hiányt a német és olasz filmgyártás hivatott pótolni.

A németek a filmkihelyezés szempontjából fontos pozíciót adtak fel akkor, amikor néhány évvel ezelőtt gazdasági okokból kivonultak a mai Scala és Corvin mozikból. E mozik birtokában ma lényegesen könnyebb volna a német filmek kihelyezése, de bírálható a német filmkölcsönző politika is. Ma a németek nálunk nem gyártanak magyar filmet, amelyekkel anyagukat könnyebben helyezhetnék ki, de nem is adnak magyar filmekkel rendelkező hazai kölcsönzőknek valamirevaló német filmet forgalmazásra. Szóval: még a márkás árut is tudni kell jól eladni.

Szóljunk valamit a márka után a líráról is. Valamikor nagy volt az olasz film becsülete nálunk. A „Quo vadis” óta sem tudta az olasz film visszahódítani régi pozícióját a Dunamedencében, de csak addig, amíg nem jöttek igazán jó filmmel. Az első nagy olasz film, mert igazán jó volt: jött, láttuk és győzött. Az „Alcazar” olyan, mint a legjobb amerikai film, olyan az anyagi eredménye is. Igaz, hogy az „Alcazar”-nak a propagandája is jó volt.

Propaganda! Kell és ma nélkülözhetetlen. Egy szakma sincs ettől jobban áthatva, mint a miénk és éppen ezért örömmel vállaltuk nemcsak százalékban kötelezően magyar kultúrfilmek játszását, de azt is, hogy időnkint nagy nemzeti célok szolgálatában egyes filmeket kötelezővé teszünk. Ne vegyék nekem zokon az illetékes helyek azt az egész filmszakmában kialakult egyöntetű megállapítást, hogy ez a közérdekű propaganda sokszor helytelenül alkalmazott, túlméretezett, felesleges és eredményében éppen ezért céltévesztett volt.

Nagyon szeretném elérni, hogy a Magyar Világhíradót 1941-ben a Magyar Filmiroda hirdető-szerkesztősége szerkessze. Sajnos, ma sokszor az a helyzet, hogy oda nem való és legkevésbé filmszerű anyagot erőszakolnak bele mások. A Magyar Világhíradó vevőköre, a MMOE állapította meg, hogy a Magyar Filmiroda ért a hirdető szerkesztéséhez. Tette ezt ugyanakkor, amikor megtámadta a Magyar Filmírodát azért, hogy mi minden oda nem való anyag kerül bele az egyébként népszerű híradóba. A Magyar Világhíradó mindenkié, közérdek az, hogy hozzáértők szerkesszék.

Az iskolai oktatófilm vonalán céltudatosan és nagy áldozatkészséggel, csendben dolgozik a kultuszminisztérium és a főváros. Nemes és baráti versenyük továbbfejleszti a pedagógia legkorszerűbb eszközét: az oktatófilmet.

Magyar játékfilm szerintem nem sok van. Ezek között van gyengébb is, de nálunk sincsen több a gyengébből, mint másutt. Hogy miből lesz a gyenge film, arról sokat értekeztek a MAGYAR FILM hasábjain. Törekedjünk a hibák kiküszöbölésére, de egyezzünk meg abban: a mennyiség csökkentése nélkül igyekezzünk emelni a magyar film minőségét.

A szakma érdekeit, a mozisokét a MMOE, a filmesekét az OMME képviselte az elmúlt évben minden dicséretet megérdemlő, példaadó módon, egységben és okosan. Az új év küszöbén engedjék meg nekem, a Kamara filmfőosztálya alelnökének, hogy a két szakmai egyesületről ezt az őszinte és tárgyilagos megállapítást tesselem.

Valahogy így kellene dolgoznia 1941-ben a Filmkamarának is! Hiszem, hogy erre mielőbb sor kerül azáltal, hogy a válás- és közoktatásügyi miniszter úr megvalósítja az egész szakma bevonásával elkészült filmkamara tervezetét.

Boldog új évet kíván

MAGYAR
FILM

SZERKESZTŐSÉGE
ÉS
KIADÓHIVATALA

Kultúrhét Bécsben

Irtá:

SIPOS SANDOR dr.

segédtitkár,

a Bécsi Kultúrhét magyarországi rendezőbizottságának titkára

Bécs városa a berlini propagandaügyi minisztérium irányítása mellett két évtizedes, legelőször az 1941. évben, megrendezi a közép- és délkelet-európai nemzetek művelődési kiállítását. Címe ennek a művészeti megnyilvánulásnak: *Zwei Jahresschau der Kulturen Mittel- und Südosteuropas*, röviden: *Südost-woche*.

Az elnevezés már maga is útmutatót ad a résztvevő államokra. Ezek: Magyarország, Szlovákia, Románia, Jugoszlávia, Bulgária és Görögország.

Tekintve azonban mind a német birodalomban, mind a külföldön megnyilvánuló nagy érdeklődést, a rendezőség tervbe vette, hogy ezen a művészeti héten Olaszország és az azt rendező német állam is részt vesz.

Azok az ágazatok, amelyekben az egyes népek művészeti kultúrájuk alkotásait bemutathatják, a következők: zene, színház, képzőművészet, iparművészet, népművészet, irodalom, film és mint ezekhez az alkotásokhoz vezető utak elkészítője: az idegenforgalom.

E nagyszabású művészeti esemény időtartama 1941. május 17.—25. napjai. Azok a művészeti ágak, amelyek a kiállítás keretében tárják elő a nemzeti kultúra alkotásait, az egész héten át, sőt a kultúrhét elteltét követően is szerepelnek, mert a terv szerint egyes kiállítások május 25. után is nyitva maradnak.

Más a zenének, színháznak és a filmnek a helyzete. Ezek a kultúrhét egy meghatározott napján kerülnek programra. Minden nemzet számára kijelöltek valamely napot, amelyen az illető népek alkalma nyílik arra, hogy Bécs legszebb színházaiban, filmszínházaiban a hatalmas német és külföldi érdeklődő közönség elé tárja kultúrájának legjobb alkotásait.

Ezen, a magyar nemzet számára kijelölt napon a bécsi állami opera, Bécs város premier-filmszínháza legszebb koncert-terme magyar zenétől, magyar szótól lesz hangos. Ezen a napon kell hazánkban megmutatnia, hogy ezen a területen nemcsak számarányánál, nemcsak a Német Birodalomhoz fűződő ösztöne barátságánál, nemcsak politikai és katonai súlyánál, hanem művészeti kultúrájánál fogva is őt illeti a legelső hely.

Nagy feladat előtt állhat itt a művészeti magyar filmtérkép. Most is magam előtt látom még a kiállítás vezetőjét, Bécs város fiatal alpolgármesterét, *Blaschke Hannst*, amint ennek a művészeti eseménynek nagyszerűségétől szinte átszellemülve, elevenítette meg ezt a napot. Ezen a napon Bécs hét premier-filmszínházában reggel 10 órától kezdve megszakítás nélkül, késő estig bemutatják váltakozva a legszebb magyar kultúr- és játékfilmeket. Nemcsak a régi Bécs közönsége, de az erre a hétre ideözönlő és a régi német birodalmi területről jövő németek tömegei, végül nem utolsó sorban a délkelet-európai államokból érkező igen sok más idegen előtt lesz módjában a magyar filmkultúrának az általa elért magas művészeti fokot bebizonyítania.

Meg kell állapítanunk, hogy Közép- és Délkelet-Európában egyedül Magyarország készíti játékfilmeket. Ennek következtében nagyon valószínű, hogy játékfilmjeink versenytárs nélkül hódíthatják meg a német és külföldi közönséget. Nem szabad azonban engednünk, hogy ez a körülmény a szereplésünket könnyűnek tüntesse fel. Vigyáznunk kell arra, hogy mit adunk majd elő, mert ha nem is lesz lehetőség az összehasonlítható értékelésre, a művészi ízlésű és az új eszmékkel áthatott német közönség kialakított magának egy abszolút értékmérőt és ehhez az értékmérőhöz fogja viszonyítani a magyar játékfilmeket. Játékfilmekről beszélünk, mert a következőkben csak ezekről lesz szó.

Előrebocsátom, hogy nem vagyok filmszakember. Arra az esetre tehát, ha valami szakmabeli tévedést követnék el, szíves elnézésüket kérem.

Mindenestre azonban, mint minden nagyvárosi ember, szorgalmas mozi látogató vagyok és így joggal — vagy anélkül — igényt tartok arra, hogy nézetemet előadjam.

Sokat mondták, írták és ennek ellenére is igaz, hogy rendkívül időket élünk. Valamennyien tudjuk és érezzük, hogy az új Európa épülőben van. Az egyes ember sorsa helyett azok a megoldások foglalkoztatják a gondolkodókat és szervezőket, amelyek valamely nemzeti közösség érdekét szolgálják. Ez az eszme megnyilvánul valamennyi nemzeti ténykedésben és ennek az eszmének kell megnyilvánulnia a művészetekben, így a filmművészetben is.

Mindgyikünk önálló individuum, így mindgyikünket a jövőben is érdekelní fog valamely személy egyéni sorsának művészeti érzékeltetése. De minden egyes magyar ember egyúttal a magyar nemzetnek is tagja. Ha valaha ezért a nemzetért dolgozott és áldozatokat hozott, most még inkább kötelessége ez. Ez az a gondolat, az új eszme, ami talán nem is új, aminek néhány magyar játékfilmben, különösen azonban olyanban, amelyeket Bécsbe is bemutatunk, végig kellene vonulnia.

Elő kellene tárunk, hogy nálunk nemcsak szerelem van s nemcsak a szerelemből adódnak a férfi számára sokszor csak öngyilkossággal, illetve halálos szerencsétlenséggel megoldható problémák, hanem igenis megvan bennünk is a magyar nemzethez, a magyar fajhoz tartozás öntudata, s ezért az egyes embertől különálló magasabbrendű valamért mi is hajlandók vagyunk dolgozni és küzdeni.

Ez a bécsi kiállítás alkalmat ad arra, hogy ezt a gondolatot írásba fejtsem.

**BOLDOG ÚJ ÉVET KIVÁN
A CSEPREGHY FILM
BOLDOG ÚJ ÉVET IS HOZ
„A FEKETE ASSZONY”**

Mennyi gyönyörű történelmi példa mutat erre a ma újnak mondott és a népközönségért való önzetlen munkát hirdető eszmére. *Nem hiszem, hogy a magyar közönség a sok, kétségtelenül szintén elsőrangú, de mégis csak könnyű, vagy teljesen az egyéni szenvedélyeken alapuló szerelmi filmek között egy-két ilyen nagyszabású filmet is ne nézne meg szívesen és ezáltal a vállalkozó is ne találja meg számítását.*

Lapozgassanak filmíróink történelmünk eseményei között és adjanak módot filmművészetünknek arra, hogy ezen a téren is megállja helyét.

Ezzel kapcsolatban történelmünknek különösen két képét lehetne kiragadni.

Az 1740—1792 közötti időt, amikor a magyarságnak Mária Terézia súlyos helyzetében megnyilatkozó önzetlen hűségét kellene kidomborítania és azt a szívós küzdelmet kellene ábrázolni, amivel a magyar nemzet II. József nagyszabású egységesítő birodalmi tervei ellen végül is sikerrel harcolt.

Vagy az 1848—1867-es időt, amikor a magyar nemzet két nagyhatalommal szemben a függetlenségért vívott fegyveres harcban történt elbukása után sem szűnt meg állami függetlenségében bízni, azért küzdeni, végül is ebben az esetben is sikerrel.

Egyenesen kimondva: *érezkeltetni kellene Bécsben valamelyik grandiózus filmben azt az őszinte és nem csupán a közös érdekből fakadó barátságot, amely a magyar nemzetben valóban meg is van.* Emellett azonban úri finomsággal ki kellene nyilatkoztatnunk azt az egy évezreden át kialakult és megedződött tulajdonságunkat, hogy nemzeti függetlenségünkért semmi áldozattól sem riadunk vissza.

Ábrázoljuk ezenfelül azokat a nemzeti sajátosságainkat, amelyek erejében bizva sohasem kellett átvennünk valamely más, másutt bevált rendszer valamennyi módszerét, de viszont mindig elég tudni- és haladni-vágyók voltunk ahhoz, hogy a máshol jónak bizonyult megoldásokat csak azért ne alkalmaztuk volna, mert nem mi magunk találtuk ki.

Tudom, hogy ilyen film elkészítése rendkívül nehéz. De érdemes. Érdemes lesz végre a mi magyar közönségünk előtt bemutatni, hogy mi is tudunk ilyen filmet készíteni. De érdemes lesz ilyet a német közönségnek is előadni, hogy meggyőződhessek róla: *nem az a magyar ember, akit a régi huszáros, mulató, kastélyos, nagybirtokos filmekben látott, hanem, hogy az igazi magyar ember az más.*

Végül kívánatos lenne egy-két ilyen típusú filmmel szerepelni azért is, hogy elérhessük a magunk részéről azt a célt, amit *Blaschke* alpolgármester a kultúrhét céljaként megjelölt: „Ennek a kiállításnak az a célja, hogy egyrészt Németország és a délkelet-európai államok között, másrészt az egyes közép- és délkelet-európai államok között a kulturális kapcsolatokat elmélyítse és a német népek de egész Európának is lehetővé tegye, hogy az itteni népek kultúrájának alkotásait a legmagasabbrendű művészeti teljesítményei bemutatásával jobban megismerhesse.

Járuljon hozzá a magyar filmművészet, hogy a magyar kultúra ahhoz a ranghoz és helyhez méltóan mutatkozhassék be Bécsben, amilyen rang és hely a magyar nemzetet ezen a téren megilleti.

Uj rendelet a Filmipari Alap kezelése tárgyában

A legújabb kormányrendelet alapján a *Filmipari Alap* ügyei közül január elseji hatállyal az alap bevételeinek kezelése, illetőleg kiadásainak utalványozása az iparügyi miniszter hatáskörébe tartozik. Az alapnak a többi miniszter ügykörét érintő ügyeiben az iparügyi miniszter az *Országos Nemzeti Filmbizottságot* is meghallgatja.

A Filmipari Alapot kezelő, 1933-ban életrehozott Bizottság helyébe 1939-ben kormányrendelettel intézkedés az *Országos Nemzeti Filmbizottságot* hívta életre. A miniszterközi bizottságban annak idején a belügy-, vallás- és közoktatásügyi-, valamint az iparügyi miniszter képviselője foglalt helyet. Az 1939-es rendelet értelmében a fenti három minisztérium kiküldöttjei mellett a miniszterelnökség képviselője is helyet nyert a bizottságban, amelynek elnökét a miniszterelnök nevezte ki. Az *Országos Nemzeti Filmbizottságnak* a megszűnt miniszterközi bizottság munkakörén felül a magyar filmgyártás előmozdítására biztosított vagy biztosítandó támogatások feletti intézkedés és általában a magyar filmgyártás irányítása is feladata lett.

1940. májusában a 3730—1940. M. E. számú miniszterelnöki rendelet az *Országos Nemzeti Filmbizottságot* átszervezte. Ez a rendelet a miniszterelnök hatásköréből a vallás- és közoktatásügyi miniszter legfelsőbb fennhatósága alá utalta a miniszterközi bizottságot, melynek elnökét a rendelet értelmében a

jövőben a kultuszminiszter nevezi ki. Az átszervezett bizottságban a belügyi- és iparügyi-, a kereskedelmi- és közlekedésügyi-, a pénzügyi- és a vallás- és közoktatásügyi miniszter nevez ki egy-egy tagot. A miniszterelnök az 1940. évi rendelet értelmében tehát nem nevez ki tagot a *Filmbizottságba*. Ez a rendelet annyiban módosította az *Országos Nemzeti Filmbizottság* hatáskörét, hogy a *Filmipari Alap* bevételeinek kezelését, illetőleg kiadásainak utalványozását az iparügyi miniszter közvetlen hatáskörébe utalja, míg az alapnak a többi miniszter ügykörét érintő ügyeiben az iparügyi miniszter az *Országos Nemzeti Filmbizottság* meghallgatása után dönt.

A Filmipari Alap kezelése tárgyában most kiadott miniszterelnöki rendeletet alább adjuk szó szerint:

9.350/1940. M. E. sz. rendelet

A *Filmipari Alap* kezelése tárgyában.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1940. december 24-i 292. számában.)

A m. kir. minisztérium a Filmipari Alap kezelése tárgyában a következőket rendeli:

1. §.

A Filmipari Alap ügyeiben — ideértve az alap bevételeinek kezelését, illetőleg kiadásainak utalványozását is, — az iparügyi miniszter jár el. A miniszter az alapnak a többi miniszter ügykörét érintő ügyeiben az *Országos Nemzeti Filmbizottságot* is meghallgatja.

2. §.
A jelen rendelet hatálybalépésével a 6292—1926. M. E. számú rendelet 6. §-a, valamint a 2240—1939. M. E. számú rendelet 3. §-a hatályát veszti.

3. §.
Ez a rendelet az 1941. évi január hó 1-én lép hatályba.

Budapest, 1940. évi december 20-án.

Gróf Teleki Pál s. k.,
m. kir. miniszterelnök

A
NYUGAT
új illelménykötetei:
KOSZTOLÁNYI DEZSŐ
KORTÁRSÁK
A nagy író hátrahagyott mű-
veinek III. kötete

*
SZABÓ ZOLTÁN
ÖSSZEOMLÁS
Francia utinapló, 1940 május—
szeptember

*
CS. SZABÓ LÁSZLÓ
ERDÉLYBEN
Keletmagyarország
visszaérésének emlékére

NYUGAT

Boldog
új
évet
kíván

az

ARANY
FILMDUCCO

B.u.é.k.
özv. Meitner Mórné

Az „Építő nemzet” című mozgófénykép kötelező bemutatásának elrendelése

(363.160/1940 B. M. számú rendelet)

A 70.200/1940. B. M. számú rendelet 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrral egyetértőleg elrendelem az „Építő nemzet” c. mozgófényképnek az ú. n. keskeny filmeket bemutató mozgófényképzemek kivételével az ország összes mozgófényképzemeiben kötelező bemutatását.

A mozgófényképzemek engedélyesei kötelesek az említett mozgófényképet 1940. évi december hó 26. napjától hat hónapon belül bemutatni és azt a beosztott Magyar Világhíradó bemutatásának tartama alatt valamennyi előadáson műsoron tartani.

A 70.200/1940. B. M. számú rendelet 7. §-a értelmében attól a mozgófényképzemektől, akik engedélyestől, aki a rendeletben megállapított kötelezettségének

nem tesz eleget, a mozgófényképzeméi mutatványengedély visszavonható.

A rendőrhatalóságok kötelesek ennek a rendeletnek a végrehajtását ellenőrizni és mulasztás észlelése esetén hozam késedelem nélkül jelentést tenni.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

A miniszter helyett:
Tomsányi Kálmán s. k.
államtitkár

*
A film azt az építő munkát mutatja be, amelyet a nemzet áldozatkészségéből az árvízvédelmi kormánybiztosság az árvízszujtóta területeken végzett. A pusztító árban összedőlt és elsodort otthonok helyén emelt modernül megalkotott házak építését ismerteti a film az első csákányütéstől a lakosság beköltözködéséig.

Ujévi üdvözlét

Irtó: Hálás Mátyás

kökörcsínkakucsi mozis és nyug. alanyi költő

Prológus:

Énekem senkinek nem szabad unnia
Eléneklek szépen, mit hoz a **Hunnia**,
Külföldi slágerek és magyar siker
Üzletben, hatásban a kettő iker.
Ezt játszottam eddig s fogom ezután is
Aki nem imigy tesz, az a mozis „támis!”
Adok hát izibe néhány jó tippet
Azután megiszunk együtt egy flippet.

1.
Kartárs, ha Ön beteg, dobja el a mankót,
Ossza be sürgősen mielőbb a **Dankót!**
Ez a nagy magyar film mindenkit meggyógyít
Orvosai lesznek **Jávör s Lukács Margit**.

2.
Sarajevo régen lement már énnálam
Ilyen kassza után most is foly' a nyálam,
De a bátor mozis egy csöppet ma se fél
Megsegíti őt (egy) **Ismeretlen ellenfél**.

3.
Akarsz-e sok dohányt? felelj: **Igen, vagy nem?**
Hunniától játsszál mindegyik ünnepen!
Publikumsikered egész az égig tör,
Örömd fokozza: **Notredám' toronyőr**.

4.
Újév elmúltával jönnek majd a **Lángok**
Dicsőséget, sok pénzt abban is már látok!
Cinka Panna után pedig egészségben
Együtt dáridózunk **Egy éjszaka Erdélyben!**

5.
A Farkas oly film lesz, hogy nem visz a jégre
De rá is dupláz, melynek címe: **Végre!**
Magyarul beszélő kiváló slágerek
Ilyeneket blindre is prolongálni merek.

6.
Ne higgyék ám talán, hogy ezzel már vége,
Most jön a külföldi, elsőnek **Iréne**,
Elejétől végig színes ez a csoda
Az egész városunk el fog jönni oda!

7.
Hát még ha **Repülő ördögök**-et nézünk
Sajnálni fogjuk, hogy **Csak egyszer élünk!**
Felsőhajtunk aztán, — ti **Diákevek**
Nincs már ifjúságunk, talán **Csak névleg**.

8.
Vadvirág utca hej, szép sétaterem!
De kár, hogy **Közbelép a feleségem**
Féltékeny nagyon ő, nem is olyan csacska,
Kiabál, fúj, szíszeg — akár egy **Vadmacska**.

9.
Hiába mondom én, hogy **Csak egyszer élünk**
Hajnalgig is eltart a veszekedésünk.
Hogy a házasság miért is oly pária,
Nem segíthet itt már, csak **Frankenstein fia**.

10.
Öreg **Boris Karloff** kivágja a rezet
Minden élő ellen irtó hadat vezet,
Lugosi Béla is vígan fogja hasát
Mikor a nagy üstbe főzik az anyósát.

11.
Virrasztás éjen át — igen súlyos adó
Ez ellen én leszek: **Az első lázadó**.
Nem is várok tovább, elég volt e banya
Itt van már helyette egy szép **Leányanya**.

12.
Figyelem! megvolt már mind az összes sláger
Mi van most még hátra? — a jó **Disney Walter**
Tizenkét kis színes, miben nincsen hiba
Játszani fognak majd: **Miki, kaeca, liba**.

13.
Állatok serege, móka egész massa
Mozimba' tele lesz minden nap a kassza,
Nyáron pedig jöjjön a **Hunnia-repriz**
Nélküle elvinne biztos az Entrepriz!

14.
Amikről eddig itt a strófáim szóltak
Bármilyen kitűnők, de „csak filmek” voltak
Ámde majd meglátják csodák birodalmát
Ha Páris élne még — ez kapná az almát!

15.
Külön szakaszt kíván, sőt több szakaszokat
Nem lehet dicsérni ezt majd elég sokat.
Aki nem játssza le a nagy csodát nálunk
Azzal a mozissal szóba nem is állunk!

16.
Gyönyörű folyócska Dunántúl a Sió
Nála is gyönyörűbb a nagy **Pinocchio!**
Jelenkor csodája már nem a rádió
Hanem az egyetlen, csodás **Pinocchio!**

17.
Pinocchio neved legyen mindig áldott!
Közönséged mozis nem hiába várod!
Termed még sohasem volt ennyire zsumfolt
Pinocchio nálad nagyobb egyik se volt.

18.
Nem mozi, nem Kinó, még csak nem is Bió,
Amelynek műsorán nem jön **Pinocchio!**
Karácsonyfán csünghet cukor, alma, dió
A legszebb ajándék — mégis **Pinocchio!**

19.

Pinocchio te szép, nélküled nem élünk,
Pinocchio érted ordít közönségünk,
Pinocchio téged mindenütt kívánnak,
Pinocchio óe szép! — hála **Hunniának!**

Epilogus:

Vége van dalomnak, vége a mesének
Nem ártott tudónek, se májnak, vesének.
Hunnia anyaga hevít nőt és hímet
Meg is érdemelte ezt a sok szép rimet.
Önnek sem szabad hát szemét lehunynia,
Míg alá nem írja kötését **Hunnia**,
És ha megvan, akkor töltheti a bendőt,
Mert szerzett magának **Boldog Új Esztendőt!**

B

U

É

K

M O Z I
SZERKESZTI: VITÉZ MORVAY PÁL
A MMOE ÜGYVEZETŐ ALELNÖKE
MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDÉLYESEK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

Világítási korlátozások

A világítási korlátozásokat tartalmazó rendelet annak végrehajtását a polgármesterek hatáskörébe utalja. A Moziegyesület a rendeletnek — a mozgóképszínházak különleges helyzetére való tekintettel — annak értelmezését kérte Budapest székesfőváros polgármesterétől, akitől is az alább szó szerint közölt határozatot kapta elintézésül.

Felhívjuk az érdekelt vidéki mozgószin háztulajdonosokat, hogy sérelmek esetén erre a határozatra való hivatkozással azonos elbírálást kérjenek polgármestereiktől. Ne tévessze meg a kartársakat az a körülmény, hogy az ellenőrzést a rendőrség végzi és az esetleges büntetéseket is a rendőrség szabja ki, mivel ez az eljárás csak a polgármesterek által meghatározott követelmények betartása érdekében történik.

A határozatot ehelyütt közöljük:

Budapest Székesfőváros Polgármestere
239.790 pm./1940.—XII. ü. o.

Tárgy: A Magyar Mozgóképzemengedélyesek Országos Egyesületének kérelme, a mozgóképzemek egyes világítási berendezéseinek, a világítási korlátozó rendeletben foglalt megszorító rendelkezések alól mentesítése iránt.

Határozat: A Magyar Mozgóképzemengedélyesek Országos Egyesülete kérelmet terjesztett elő, amelyben a mozgóképszínházak fényképkirakatainak, valamint a 2 ívnél nem nagyobb plakátjainak, a mozgóképszínházak bejáratainak és kijáratainak megvilágítására kért engedélyt.

A világítás korlátozásáról stb. szóló 8700/1940. M. E. sz. rendelet 2. §-a szerinti épületek díszvilágítása, mindenemű külső és belső reklámvilágítás, továbbá név- és cégtáblák megvilágítása tilos.

Miután a rendelet 4. §-a alapján az üzleti kirakatok — az üzlethelyiség nyitvatartására engedélyezett időben — bizonyos korlátozással kivilágíthatók és a mozgóképszínházak fényképkirakatai, valamint 2 ívesnél nem nagyobb hirdetőtáblái ezen üzemek kirakatainak tekintetűk: hozzájárulok ahhoz, hogy az említett fényképkirakatok és hirdetőtáblák, amennyiben a mozgóképszínház bejáratánál levő falrészben foglalnak helyet és 2 ívesnél nem nagyobb plakátok elhelyezésére alkalmasak, az előírtas üzemidő alatt, a rendelet 4. §-ában foglalt korlátozások mellett kivilágíthatók legyenek.

Ugyancsak hozzájárulok a mozgóképszínházak bejáratainak, a közbiztonság

és közforgalom követelményeinek megfelelő mértékben, üzemidő alatt, belülről (tehát nem az utcáról) történő világításához.

Hasonló szempontból nincs észrevételem a mozgóképszínházak kijáratainak az előadások végén, a fentiek szerinti kivilágításával szemben.

Közlöm végül, hogy a nézőtér és egyéb belső helyiségek világításának mértékére vonatkozóan a rendelet 5. §-ában foglaltak legszigorúbban betartandók.

Erről a polgármesteri XII. és XV. ügyosztályokat, Battlay Imre tanácsnok urat, mint az előljárói értekezlet elnökét, az Elektromos Művek igazgatóságát és a Magyar Mozgóképzemengedélyesek Országos Egyesülete t. elnökségét (VIII. ker. Csokonay u. 10) felzetem értesítem és a M. kir. Rendőrség Budapesti Főkapitányához átiratot intézek.

Budapest, 1940. december 17-én.

A polgármester helyett:
Morvay s. k.,
alpolgármester

Erdélyi hiradó-beosztások

Tekintettel arra, hogy a fővezérségi filmellátás ideje alatt a Magyar Hiradó beosztása egyoldalúan történt meg, a Moziegyesület módot akar adni az erdélyi kartársaknak, hogy hiradójuk beosztását tapasztalataiknak megfelelően módosítsák. Megjegyezzük, hogy a beosztások sorrendje a kölcsöndíjaktól függ. Ha tehát valaki korábbi beosztást igényel, ez csak magasabb kölcsöndíj mellett lehetséges, ha viszont kölcsöndíj-mérséklést kér, ez későbbi beosztással jár együtt.

Esetleges kívánásokat levélben kérjük a Magyar Mozgóképzemengedélyesek Országos Egyesülete, Budapest, VIII. Csokonay u. 10. II. 12. címre elküldeni. Ugyanott a délelőtt 10 és 2 közötti hivatalos órák alatt szóbeli felvilágosításokkal is készséggel szolgálunk.

Vitéz Morvay Pál s. k.,
üggy. alelnök

ÖSKERESZTÉNY TÖKE
budapesti vagy környéki
mozit venne vagy társulna.
Telefon: 310 903

B. U. É. K
Palatunus
Film

Mindent felülmúl a Kárpát Film második félévszezónja!

Elkészült: a legparádésabb magyar filmünk!

Az eladó birtok

Mikszáth ~ Harsányi ~ Fráter Lóránt
Bánky ~ Szeleczky ~ Páger

Megérkezett: a szezon „Fehér apácája”

A kolostor liliuma

Madeline Ozeray, Francoise Rosay és Louis Jouvet

6
FILM

6

Nagy üzleti esemény!

Előkészületben: Páger Antal nagy vígjátéka

A három kerék

Duvivier világfilmje:

A halál kocsisa

A legnagyobb amerikai filmregény:

Fekete dandár

A legkülönlegesebb francia film!

Tizenkét asszony

Micheline Pressle, Francoise Rosay, Gaby Morlay

Filmkereskedelmi K.F.T.

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 8. szám II. em. Telefon: 220-299, 422-577

ÚJ FILMEK

A kék madár

(The Blue Bird)

Irtta: Maurice Maeterlinck

Filmre írta: Ernest Pascal

Rendezte: Walter Lang

Főszereplők: Shirley Temple, Eddie Collins, Gale Sondergaard, Johnny Russell

Gyártotta: Fox

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Lajthay Károly

Hossza: 2312 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Fox

Bemutatta: Forum, december 23

*

Tylyt és Mytyl karácsony előestéjén egy rigót ejtenek fogságba az erdőben. Hazafelé találkoznak a szomszéd beteg kislányával, aki kéri Mytyltól a rigót. Mytyl önzően tagadja meg a kérést. Hazaérve Mytyl az egyszerű vacsora és a szegényes környezet hatása alatt panaszsban tör ki, szemrehányást tesz szüleinek, amiért szegények és a szent estén boldogtalanul fekszik le Tylyt öccsével. Éjjel megjelenik Berylune tündér, aki a gyerekeket felszólítja arra, hogy menjenek megkeresni a „kék madarat”, mert ha megtalálják egész életükben boldogok és elégedettek lesznek. Berylune tündér a gyerekek kutyáját Tylyt és macskáját, Tylette-t és a fényt emberi alakra varázsolja, hogy legyen kísérőjük a nagy útra. Először a Mult-ba mennek, a Kék madár keresésére. A temetőben nagyszülei meglevenednek, elmondják, hogy ők is élnek, de csak akkor, ha földi hozzátartozóik gondolkodnak rájuk. Az idő múlik, a gyerekeknek tovább kell menniük mert nem találták meg a Kék madarat. A Fényűzés Birodalmában mindent megkapnak, de Mytyl és Tylyt itt is boldogtalanok, itt érzik először, hogy a gazdagság nem minden. Éjjel elszöknek innen, anélkül, hogy a Kék madár nyomára bukkantak volna. Tylette most Erdő-be vezeti a gyerekeket. Összebeszél az erdő fáival, a széllel, a tüsszel, a villámmal, hogy veszejtsék el a gyerekeket, mert ha megtalálják a Kék madarat, az egyúttal az emberek hatalmát fogja megerősíteni. Tylo, a hűséges kutya azonban a gyermekek segítségére siet és megmenti őket a lángbaborult erdőből. A Fény aztán elvezeti őket a meg nem született gyerekek országába. Innen is búsan térnek vissza, mert nem sikerült megtalálniuk a Kék madarat. Másnap reggel Mytyl boldogan borul édesanyja nyakába és mintha letörölték volna róla a tegnapi esti elégedetlenségét, mindent szépnek lát otthon. My-

tylnek eszébe jut a beteg kislány kérése és rohan a kalitkához, hogy elvigye a kislány által annyira áhított madarat. Megdöbönt örömmel tapasztalja, hogy a madárból ragyogó tollú Kék madár lett. Érzik, hogy csoda történt vele, mert addig, amíg hajszolta és másutt kereste azt, ami boldoggá tehetné, ott találta meg otthon, önmagában. Mytyl átadja a madarat a nyomorék kislánynak, aki boldogságában egyszerűen meggyógyul és újra tud járni. Amikor kiveszik a kalitkából, a Kék madár elrepül, de Mytyl most már tudja, hol kell keresni: önmagunkban!

*

Maeterlinck csapongó költői fantáziája mindig szinte megoldhatatlan feladat elé állította a színpad tudósait, művészeit. A nagy költő mintha egyenesen a film számára írta volna halhatatlan mesejátékát. És ennek a filmnek kellett jönnie, hogy a legfrissebb művészet korlátlan lehetőségeivel felszabadítsa az író gondolatát a nagyon is határolt teljesítőképességű színpad béklyóiból. Most már nem szárnyalt hiába a költő fantáziája, a film mindent megvalósított az írói elképzelésekből. Erre a filmre nem akarunk elkoptatott sablonjelzőket ráhúzni; ezek nem méltók a nagy alkotáshoz. Elég, ha csak azt mondjuk: művészet, de ezúttal a szónak legigazabb, legőszintébb, legszentebb értelmezésében. A film a felszabadult képzelet filmje. A mesék birodalmába visz. Aki csak a mesét keresi, azt tökéletesen kielégíti a mesejáték költőisége és az író álmainak a szívárvány minden színében való filmrevarázsolása. De: aki nemcsak a szemével néz, hanem a lelkével is, az is betelik Maeterlinck úgyszólván minden mondatából kiáradó életfilozófiájával. A gyermekek álmútjának minden lépésénél felbukkan a tanítva böleselő író gondolata. Walter Lang kapta a megtisztelő megbízást, hogy a nobeldíjas művet filmre vigye. Az ő keze alatt elenevedett meg Mytyl és Tylyt csodálatos álma — tegyük hozzá: minden képzeletet felülmulva. Nevéhez fog fűződni a színezéssel való hangulat kifejezés. A film eleje ugyanis — az „Oz”-hoz hasonlóan — nem színes, a színezés csak az álmoképpel kezdődik. De a film vége, az ébredés után, érzékeltetve a két hangulat közti különbséget, nem tér vissza az eredeti barna alapszínhez, hanem végig színes marad. A rendező egyszerű segítő társakat kapott a díszlettervezésben, aki Maeterlinck fantasztikus álmait realizálta; nemkülönben a színészekben. Shirley Temple felett sokat vitatkoztak, hogy csodagyerek-e, vagy színész? Minden rajongói túlzástól mentesen meg kell állapítanunk, hogy művész, még hozzá a legnagyobbak közül, Mytyl szerepe pedig művészetének kiteljesedését és gyermekszínész-karrierjének megkoronázását jelenti. Az ő kedvéért még Maeterlincket is

megváltoztatták egy kicsit. (Nála ugyanis Tylyt, a kisfiút a főszereplő.) Ezúttal nem Shirley számára írták a mesét, hanem ő állt művészetével az írói elképzelés szolgálatába. Meg sokat lehetne írni a film értékeiről, de beszámolóink befejezéseként nem tölözünk, ha azt állítjuk, hogy az idei szezonnak legkiemelkedőbb alkotása a költői Maeterlinck-filmváltozat.

K. M.

Repülő ördögök

(The Flying Deuces)

Irtta: Charles Rogers és E. Spence

Rendezte: A. E. Sutherland

Főszereplők: Stan és Pan, Jean Parker

Gyártotta: RKO

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 1925 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Hunnia

Bemutatta: Omnia, City, december 23

*

Stan és Pan egy kis párisi fogadóban laknak. Pan beleszeret a fogadós lányába, aki azonban már asszony. Férje az idegenlégió tisztje és éppen akkor érkezik haza, mikor Pan meg akarja kérni Georgette kezét. Természetesen kocsarat kap. Elkieseredésében öngyilkos akar lenni, de ez sehogysem sikerül neki. Végül is Stannal együtt elhatározzák, hogy az idegenlégióba mennek felejtetni. Mikor Pannak sikerül elfelejtetnie szerelmét, akkor, mint aki jól végezték dolgukat, távozni akarnak. Előbb azonban megmondják véleményüket a parancsnoknak, aki ezért elfogatja őket. A hadbíróság ha-

Üzletfeleinek

és

jóbarátainak

B. U. É. K.

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM
CASINO
CITY
CORSO
DÉCSI
FORUM
OMNIA
RADIUS
ROYAL APOLLO
SCALA
URANIA

A szerelem nem szegény
A notredamei toronyőr
Repülő ördögök
Balalajka
A szerelem nem szegény
Kék madár
Repülő ördögök
Tóparti látomás
Balalajka
Árvíz Indiában
Egy királynő szíve

dec. 18-tól
dec. 23-tól
dec. 23-tól
dec. 17-től
dec. 18-tól
dec. 23-tól
dec. 23-tól
dec. 20-tól.
dec. 17-től
dec. 19-től
dec. 19-től

Objectiv
Hunnia
Hunnia
Metro
Objectiv
Fox
Hunnia
Hausz M.
Metro
Fox
Ufa

A MAGYAR FILMGYÁRTÁS NAGY ESEMÉNYE!

A boldog békeidők aranyragyogású, könnyed vidámságú
bűbajos romantikája a leggazdagabb magyar filmen:

GYURKOVICS FIÚK

Irta: HERCZEG FERENC, a magyar írófejedelem

Filmre írta: BÉKEFFI ISTVÁN, a legtöbb nagysikerű magyar film írója

Zenét szerzte: POLGÁR TIBOR

Rendezte: HAMZA ÁKOS

FŐSZEREPLŐK:

<i>Gyurkovics mama</i>	VIZVÁRY MARISKA
<i>Gyurkovics Géza</i>	SZILASSY LÁSZLÓ
<i>Gyurkovics Milán</i>	PERÉNYI LÁSZLÓ
<i>Gyurkovics Anárás</i>	C. TURANI ENDRE
<i>Gyurkovics Gyurka</i>	v. BENKŐ GYULA
<i>Gyurkovics Sándorka</i>	PUSKÁS TIBOR
<i>Nektáriusz bácsi</i>	RÓZSAHEGYI KÁLMÁN
<i>Brenóczy ezredes</i>	RAJNAY GÁBOR
<i>Felesége, a szép Poldi</i>	ÁRPÁD MARGIT
<i>Brenóczy Jutka</i>	TURAY IDA
<i>Hettvitz tábornok</i>	SOMLAY ARTHUR
<i>Clarisse</i>	SIMOR ERZSI
<i>Dénes Gábor</i>	PATAKY JENŐ
<i>Dumba gárdakapitány</i>	HAJMASSY MIKLÓS
<i>Lapszerkesztő</i>	MAKLÁRY ZOLTAN
<i>Orfeum-díva</i>	EGERVÁRY BEA
<i>Orfeum-dizőz</i>	NAGYKOVÁCSY ILONA
<i>Cservenyákné</i>	EGYED LENKE
<i>Részeg vendég</i>	SÁROSSY ÁNDOR

és még 500 szereplő!

Készíti és forgalomba hozza:

HAMZA FILM KFT.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 8

Telefon: 220-038

lálra ítéli a két fegyvelemsértő ujoncot. Rengeteg kacagató kaland után sikerül megszökniük. Végül üldözőik elől repülőgépre szállnak, amit persze egyikük se tud vezetni. Lezuhannak és Pan, mint angyal az égből repül, Stan ép bölrel menekül és otthagyja az idegenlégőt.

*

Stan és Pan, a nagy mulattatók ezúttal is kitétek magukért Szerelmi családunkban az idegenlégőbe mennek és el lehet képzelni, hogy ott mennyit fejetetejére állított helyzet hősei lesznek. A burleszk-műfaj minden keulével felszerelt filmen esetlenek-botlanak végig kedvenceink nem egy új ötlettel intézve támadást a közönség nevetőizmái ellen. A repülőfelvételek még egy pilótafilmnek is becsületére válnának, de a két kitűnő komikus táncszámát sem szabad említés nélkül hagynunk.

K. M.

Tóparti látomás

(Erről a filmről írt kritikánk multheti számunkban — nyomvonaltechnikai okoknál fogva — teljesen olvashatatlan volt, miért is szükségesnek tartjuk, hogy az ismertést teljes terjedelmében ismét közöljük az alábbiakban.)

A legtisztább művészet jegyében született meg még a gondolat is ennek a filmnek, amely minden lépésében a befejezés végső céljaig az ideális, magasabbrendű poézis szellemében készült. Kamár László — érződik a film vonalvezetésében — és légkörében — konzseniális munkatársa, kivitelezője volt az írónak, Zsigray Juliannának. Ebben a fiatal filmtitanban látjuk a jóvo magyar filmrendezők óriását, aki teljesen at van itatva iimkultúrával, mesteri tisztasággal muzsikál a filmhatások végfogyasztatlan eszközeinek, ötletének hangszere. Anyira a film mesevilágát, illusztratív lehetőségeit álmódja meg ebben is, hogy talán a léleketet is filmre képzeli el. A legnagyobb perspektíva előtt áll nemcsak a hazai filmgyártási lehetőségek s.k.j.a.in, de külföldi vonatkozásban is. Vigyázzunk rá és dédelgessük ezt a kedves és nagyon tehetséges filmbumfordit, mert egy szép napon a szemfüles Amerika, ezer haborús nehézség ellenére is, úgy „elclipperozza” tőlünk többi újvilági magyar értékeink közé Hollywoodba, hogy észre se vesszük. A film másik értéke — bocsánat a sorrendert, de következnék utana még mások is — Jávor Pál. Csikókra emlékeztető temperamentuma, egészséges illata, rokonszenves jóképűsége érthetővé teszi előttünk, hogy két olyan ragyogó nő, mint Tolnay Klári és Simor Erzsí majd meghalnak érte. Egyebekben két favorit filmsztárunk szépsége, érdekessége soha nem érvényesült jobban, mint most, amit Eiben Istvánnak köszönhetnek velünk együtt. Ezúttal az operatőr is költővé varázsolódott, hiszen az írói és rendezői elgondoláshoz. Sőt: a laboratórium is, amely a legfinomabb poétikus részleteket sem hagyta elveszni a technikai sablon őrüstsztőjében. Még egyet: Fényes Szabolcs legszebb muzsikájával kísérté végig a filmet. Két slágerét minden szerelmes dúdolni fogja Pesten. Vég-eredményben pedig ezért a szokatlanul hosszú beszámolóinkért Hausz Máriát, a film zseniális gyártási vezetőjét tessék felülöngre vonni. Az ő láthatatlan szelleme lebegi át a meglepően harmonikusan sikerült legfrissebb magyar film minden méterét.

V. D.

HIREK

A KISEBB VIDÉKI MOZIK CSAK A PESTI MÁSODHETESEK UTÁN JÁTSZHATNAK

A budapesti másod- és harmadhetes mozik régóta hangoztatott panasza nyert kedvező elintéztést az elmúlt héten a MMOE és az OMME megállapodásával. A jelentős kölcsöndíjat fizető fővárosi kisebb mozik ugyanis joggal kifogásolták azt a rendellenességet, hogy a kölcsönzők a filmek kópiáit — mivel a filmek a premiermozi követően csak hónapok mulva kerültek műsorra a budapesti kisebb mozikban — a közbeeső időben korlátlanul forgalmazták vidéken. Ennek következtében a fővárosi másod- és harmadhetes mozik csupán szakadozott, esős és nem ritkán hiányos kópiákat kaptak játszásra. A jogos sérelem orvoslása céljából a MMOE elnöksége érintkezésbe lépett az OMME elnökségével és a tárgyalások eredményeképpen a két egyesület abban állapodott meg, hogy az OMME választmányi határozatképpen megtiltja tagjainak, hogy 1941 január 1-től olyan filmeket, amelyek Budapest másod- és harmadhetén még nem kerültek bemutatásra, kisebb kölcsöndíjakat fizető vidéki moziknak kikölcsönözzék. Az értékhatar, amelynél kisebb kölcsöndíj mellett eszentul másodhetet megelőző filmet szállítani lehet: magyar filmeknél 250 pengő, külföldi filmeknél 180 pengő.

AZ 54. MOZIÜZEMVEZETŐI TANFOLYAM VÉGZETTJEINEK ÜNNEPE

A Budapesti m. kir. áll. mechanikai és elektromosipari szakiskola keretében működő moziüzemvezetői tanfolyam nemrégiben fejezte be 54. kurzusát és ebből az alkalmából a tanfolyam végzett hallgatói társasvacsorára gyűltek össze december 14-én a Pannonia Szálló külön termében. Az ünnepélyes estén a következő hatóságai és szakmai képviselők jelentek meg: Szőlőssy Alfréd dr. miniszteri tanácsos, a Filmcenzúra és a tanfolyam elnöke; Müller Pál dr. iparügyi miniszteri osztálytanácsos, a tanfolyam alelnöke; Vigh Bertalan tanügyi főtanácsos, tanfolyam igazgatója; megjelent továbbá a tanfolyam teljes előadói kara, Wunderlich Antal tűoltó parancsnok; Inotay Ferenc dr. rendőrtanácsos; Nagy Sándor dr., a Hunnia Filmgyár igazgatója, végül Szini István és Keusch József tanárok. A társasvacsorán az ünnepi köszöntőt Hajnóczy Rezső, a tanfolyam egyik végzett hallgatója mondta.

JUBILÁL A SOPRONI VÁROSI MOZI

1930-ban, a hangosfilm megindulásával kezdett játszani hangosfilmet a soproni Városi Mozi és ugyanekkor bízták meg a mozi vezetésével Friedrich Károlyt, a magyar moziártsadalom közszeretben és köztiszteltben állók igen tehetséges és agilis tagját, akinek a nevéhez fűződik a soproni Városi Mozi fénykorszaka. Friedrich Károly nemcsak a legválogatottabb filmújdonyságok friss bemutatásával kedveskedik közönségének és nemcsak a filmek találásában produkál újat és korsze-

rűt, de arra is van ideje és gondja, hogy kéthetenként egy igen tartalmas, bőven illusztrált műsorújdonságot is szerkesszen tíz év óta. Amikor kartársi szeretettel kívánunk neki további sok sikert, itt közlünk néhány sort lapjának, a Soproni Notesz címűnek legújabb számában megjelent cikkéből, amely szemelvényeket tartalmaz a soproni Városi Mozi emlékkönyvéből:

Tíz évvel ezelőtt jelent meg a rendszeres hangosfilm, ugyanekkor bízták meg a Városi Mozi vezetésével, úgy, hogy a hangosfilmmel együtt ülöm meg működésem tízéves jubileumát. Tíz éve próbálom állandó felkészültségben szolgálni a soproni közönséget, ezen idő alatt a közönség köréből annyit megértő szeretetet és támogatást bíztatóst kaptam, hogy hinni remélem: nem követtem el nagyobb hibákat. Tíz év után visszafelé tekintek és szeretném felidézni az elmúlt esztendőknél nagyobb filmeseményeit. Nehéz dolog ez néhány oldalon, de megpróbálom a legérdekesebb filmeket távirati stílusban felsorolni. Nehéz azért, mert tíz év alatt körülbelül 1200 műsorban 4000 műsorszámot láttak 9000 előadásban. A bemutatott filmek hossza 3 millió 800.000 méter, légvonalban kifejlesztve, hosszúságuk Soprontól Grönlandba, vagy a másik oldalon esetleg Mekkába.

Kívánunk Friedrich Károly igazgató kartársunknak, a Soproni Városi Mozi lekes és eredményes vezetőjének még nagyon sokszor tízéves jubileumot.

FILM KÉSZÜL A „HÁRY JÁNOS”-BÓL

Kodály Zoltán külföldön is jól ismert klasszikus magyar operájából, a Hary János címűből, amelynek liberettóját Paulini Béla írta, rövidesen film készül a Palatinus filmvállalat produkciójában a Hunnia Filmgyárban. A reprezentatív magyar filmnek készülő újdonság szövegkönyvét Harsányi Zsolt, Paulini Béla és Bán Frigyes, a film rendezője írják és a tervek szerint Páger Antal fogja alakítani Hary Jánost. A Palatinus filmvállalat ezzel a legújabb magyar filmjével kapcsolatosan érdekes személyi meglepetést tartogat.

AKTUÁLIS RÖVIDFILMET KÉSZITETT A FILMIRODA

A szünet nélkül folyó egyfelvonásos filmgyártás ismét egy újat produkált a Magyar Filmirodában. Az új rövid magyar játékfilmnek Láttá-e már Budapestet éjjel? a címe, rendezője: Dálok János, operatőrije: Fekete Ferenc. Az újdonság a havas Budapestet mutatja be reggeltől éjjelig. Az ébredéssel kezdődő és a vidám fővárosi élettel befejezést nyerő film természetesen még a világitási korlátozásoktól mentes, fényárban úszó Budapestről készült. A film a Belvárosi Híradómozi egyik januári műsorán kerül bemutatásra.

ORBÓK ATTILA VIGJÁTÉKOT IRT

Orbók Attila, a kitűnő író, ismert színpadi és filmszerző háromfelvonásos vigjátékot írt, a melynek címe: Hétágú korona. Az új magyar vigjáték még ebben az évadban színpadon az egyik fővárosi színpadon, de ugyanakkor — értesülésünk szerint — már tárgyalások folynak magyar filmgyártási körökben, hogy Orbán Attila színdarabját filmre is vegyék. Ez utóbbit természetesen a színpadi premier fogja megelőzni.

ÍTÉLETEK A ZSIDÓTÖRVÉNY KIJÁTSZÁSA MIATT

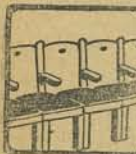

A VII. kerületi rendőrkapitányság büntetőbírója súlyos ítéletet hozott a *Harmonia* filmipari és filmforgalmi kft. vezetői ellen a zsidótörvény kijátszása miatt. Pless Ferenc igazgató 50 napi elzárásra átváltoztatható 5000 pengő pénzbüntetésre, vitéz dr. Rostaházy Károly ügyvezető igazgatót pedig 10 napi elzárásra átváltoztatható 500 pengő pénzbüntetésre ítélte, mert Pless Ferenc jövedelmét 21.950 pengő helyett 3.600 pengőben jelentették be, továbbá, mert egy 20.000 pengőt meghaladó jövedelmű zsidó alkalmazottat és egy zsidó ügynököt egyáltalán be sem jelentettek.

VÁLTOZÁS A HIRADÓ- MOZIK MŰSORRENDJÉBEN

Tudvalevő, hogy a közönség kívánságára Budapest nemrég nyílt második híradómozija, a *Belvárosi Híradó Filmszínház* az elmúlt hét óta nem este 9 órakor fejezi be előadásait, hanem szintén éjjelig játszik, mint korábbi társa, a *Köruti Híradó Filmszínház*. Értesülésünk szerint január 1-től a két híradómozit, kivéve a heti híradót, teljesen külön kísérő műsort fog bemutatni.

ÚJ MOZI RÁKOSPALOTÁN

Karácsony első ünnepén, december 25-én új mozi nyílt meg *Rákospalotán Árpád mozgó* címen. Az 500 személyes, korszerűen épített mozi a régi István-telki főműhely moziának engedélyével kezdte el működését. Engedélyesei: nemes *Szepesi László dr.* és *Haynal Dezső*. A *rákospalotai Árpád mozi* műsorait *Nagy István*, az *Ipoly mozi* egyik engedélyese köti.

PETHES SÁNDOR BURLESZK-SZATIRÁJA

A kabaré-paródiáiról híres és közkedvelt *Pethes Sándor*, sok-sok filmszerep kitűnő alakítója, érdekes burleszk-szatírárt *Igy játsztok ti* címen, amely most készült el a *Magyar Filmirodában Apáthy Imre* rendezésében és *Hegyi Barna* operatőr fotografálásában. A *Belvárosi Híradómozit* szilveszteri műsorán bemutatásra kerülő magyar egyfelvonásos újdonságban a film írója egyben a film egyetlen szereplője és ebben a minőségében *Pethes Sándor* jóízűen vé-

gigparodizálja a legnevesebb amerikai és francia filmsztárokat oly módon, hogy egyszerre több filmvilághíresség maszkjában látható a vásznon. *Hegyi Barna*nak, a film operatőrijének sikerült megtalálnia a módját annak, hogy az amerikai sztárok utánzásánál ügyvezetett amerikai, a francia filmkedvencek bemutatásakor pedig francia fotografálási tónusban adja vissza a teljes illúziót.

AZ „OZ” TELJES KIADÁSA MEGJELENT KÖNYVALAKBAN

Meglepő áldozatkészséggel adta ki könyvalakban a *Singer és Wolfner Irodalmi Intézet R. T. Frank L. Baum* világszerte ismert fantasztikus meséjét, az *Oz* címűt, amely — mint az alcim is mondja — valóban a „csodák csodája”. Kétségtelen, hogy a kiadót a könyv kiadására az a hatalmas és felledhetetlen siker indította, amely ezt a *Metro*-filmattrakciót kísérte tavasszal lezajlott premierelőadásai során hosszú heteken át a *Royal Apollóban*. A különleges kvalitású színes amerikai filmsoda azóta is sorra hódítja a közönség tízezreit a magyar filmszínházakban és a filmből készült gyönyörű könyv, amelyet karácsonyi ajándékképpen valósággal elkapkodott a publikum, csak fokozza az érdeklődést az 1940-es esztendő legemlékezetesebb filmje iránt. A díszesen kötött könyvet *Róna Emy* számos színes illusztrációja tarkítja és *Beöthy Lydia* irodalmi fordítása adja vissza az eredeti mű finomságait.

HÁZASSÁG

Kanta Margit, a *Magyar Filmiroda* titkárnője, e hó 17-én kötött házasságot *Bróz Béla* okl. építésmérnökkel a kolozsvári Szent Mihály-templomban.

OROSZ FILMMATINÉ A FORUMBAN

December 22-én, vasárnap délelőtt a Szovjet-Unió budapesti követségének rendezésében bemutatásra került az időközben a magyar cenzura által is engedélyezett orosz reprezentáns film: *Nagy Péter*. A matinéra a fővárosi író- és színészvilág, azonkívül a sajtó képviselői kaptak meghívást. Sajnos, nem volt módunkban megtekinteni a hír szerint érdekes filmet és így arról nem írhatunk kritikai beszámolót, mert a **MAGYAR FILM** nem kapott meghívást a matinéra.

HIRÉK A FILMÖTTTHONBÓL.

A magyar filmszakma egyetlen társadalmi találkozóhelye, a *Magyar Filmötthon*, legutóbb tartott igazgatósági ülésén, amelyen gróf *Zichy Géza* Lipót elnököt, karácsonyi segélyt szavazott meg a *Hunnia Filmgyár* és a *Magyar Filmiroda* gyártási alkalmazottainak segélyalapja javára. Az előbbi gyár részére 100 pengőt; az utóbbi részére pedig 50 pengőt juttatott a *Filmötthon* igazgatósága.

Itt adunk hírt arról, hogy a *Filmötthon*, amely minden évben, majdnem hetenként rendez műsoros művész- és szórakoztató estélyeit, az idei Szilveszter alkalmából is nagy, kabaréval, tombolával és tánccal egybekötött mulatságot rendez tagjai és azok vendégei számára. A *Filmötthon* szilveszteri estélyén *Simor Erzs.*, *Pálóczy László* és *Szepes Lia* lépnek fel.

TOBIS-KÖNYOMATOS

A filmkölcsonzóvállalatok könyvomatossági sorába az elmúlt héten a *Tobis* is belépett s a cég sajtóosztálya *Tobis Közlemények* címen hetenként négy oldalon megjelenő könyvomatossági híradót ad ki üzletfeleinek, a mozisoknak és a sajtóinformálása céljából. *Deák Zoltán*, régi és kitűnő hírlapíró kartársunk, a *Tobis* propaganda-főnöke szerkeszti a praktikus és sok friss hírt tartalmazó újságot.

HALÁLOZÁS

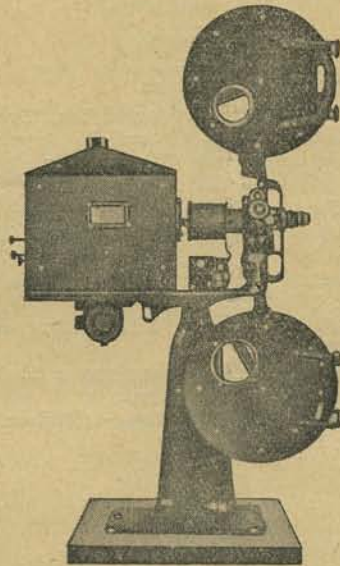
Az *újpesti Corso mozi* volt igazgatójának, *Deszberg Dezső*nek édesanyja, 80 éves korában, Abádszalókon elhunyt.

B. U. É. K.

VALTER REKLÁMANYAG KÖLCSÖNZŐ

Budapest, VII., Erzsébet-krt. 8.
Telefon: 222-108

B. U. É. K.

ADLER

FERENC

Kinotechnikai vállalat, Budapest, VII.,
Erzsébet-körút 9-11. (New York-palota)
Telefon: 225-759.

Vidéki mozgókép-érviselet

B.u.é.k.

Hungária Film

Vass József

SOÓS LÁSZLÓ:
„AZ ALMIERI TRIO”

Egy fiatal, új író első regényéről adunk hírt olvasóinknak, Soós Lászlóról, akit a magyar rádióban tartott számos és értékes filmelőadásai után jól ismer a közönség. Soós László friss és érdekes meglátású írói és kritikai tehetség, Rádióbeli filmtanulmányait minden alkalommal kimerítően ismertettük és legközelebb sorra közöljük ezeket a bár szigorú, de tárgyilagos és mindenekelőtt színes, teljesen új megvilágítású írásokkal, amelyekből sokat okulhat a magyar filmszakma, mint azokból a rövid, de vélt filmkritikáiból, amelyeket az *Élet* című hetilapba ír már évek óta. Soós László első regénye újszerű hangot üt meg és a cirkusz tarka, izgalmas világába vezeti az olvasót. A rendkívül lebilincselő történet megfilmesítése iránt hazai filmgyártói körökben már megnyilvánult a komoly érdeklődés. *Az Almieri trio* filmrevittele az első reprezentáns magyar cirkuszfilm jelentené, amelynek a legmesszebbmenő külföldi elhelyezési lehetőségei volnának.

KOVÁCS ÉS FALUDIÉK
ÚJ KULTÚRFILMJE

Nemrégiben készült el a Kovács és Faludi cég legújabb kultúrfilmje *Arcok és álarcok* címen, amelyet Palásthy Géza írt és rendezett, Berendik István pedig fotografált. Az érdekes magyar rövidfilm mindenütt a legnagyobb tetszést váltotta ki a közönség köréből, ahol eddig bemutatásra került. A maszkírozás nehéz művészetét tárgyalja az *Arcok és álarcok* és ennek kapcsán felvonul előttünk a legelső emberi maszktól a legmodernebb színházi maszkig minden fajtája az álarcoknak, amelyek segítségével a színpad ábrázoló művésze: a színész kiegészíti kifejező eszközeit.

A „PERGŐ KÉPEK”
KETTŐS SZÁMA

A Magyar Amatőr-film Szövetség hivatalos lapjának, a *Pergő Képek* című havi folyóiratnak most jelent meg karácsonyi kettős száma dús tartalommal, amelyből az alábbi cikkeket regisztráljuk: Pfeiffer Gyula: *Karácsonyi gondolatok*; Lohr Ferenc: *A 16 mm-es film hangja és az ozafánsum*; Dranel E.: *Az emulziók alaptulajdonságairól*; Szücs Ádám: *Az igazi filmművészet érdekében — előre!*; D. L.: *IX. Nemzetközi amatőr-filmverseny Budapesten*; Kövesdi Boér Gábor: *Egy kis filmesztétikai csevegés.*

b.u.é.k.
Objectiv Film Kft.

Agfa

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

HIRADÓK

879. sz.

- 500 éves lelet Svédországban. (Svensk)
- Siparadicsom a svájci Alpokban. (Schweizerische Filmzentrale)
- Kallio volt finn elnök halála. (Suomi Filmi)
- Szappanfőzés — lúgkő nélkül. (M. F. I.-Nagy L.)
- Szokatlan korán zajlik a Duna. (M. F. I.-Somkúti)
- Lehmann dzsudó birkózó Budapesten. (M. F. I.-Nagy L.)
- Aranyvasárnap forgalma a fővárosban. (M. F. I.-Megyer)
- BBTE-FTC jégkorong-mérkőzés. (M. F. I.-Kerti)

66. sz.

- Spanyol emlékmű-avatás.
- A háromhatalmi szerződés ünneplése Tokióban.
- Pétain marsall Toulouse után Lyonba látogatott.
- Svéd drótkötélpálya.
- Képek Norvégiából.
- Német csapatok Keleten.
- A Vezér beszél a hadiipari munkásoknak.

- „Az üvegfüvök“ c. balett a berlini Operában.
- Karácsonyi képek a világ minden tájáról.

XIV. évf. 52. sz.

- Pétain köztársasági elnök látogatása Lyonban.
- A hadapródok és az irországi „Notre Dame” csapatainak rugby-mérkőzése New Yorkban.
- Morella városában hatévenként festői népünnepélyt rendeznek.
- A kukoricabetakarítás gyorsasági versenye Iowában.
- Ezidén is megrendezték a hagyományos sursee-i játékokat Svájcban.
- Műkorcsolyázóink gyakorlatai a nagyjégen.
- A király meglátogatja a bukaresti földrengés áldozatait.
- Légi-tengeri ütközet a Földközi Tengeren.

49. sz.

- Az olasz király meglátogtja a Birodalmi Forumon megnyitott kiállítást.
- A fascizmus építőmunkája.
- Érdekes felvételek a torinói Munkás Szakképző Intézetben.
- Amerikai pillanatfelvételek.
- Örvendetes családi események a híres római állatkertben.
- Japán csapatok átlélik a határt Délkína és Indokína között.
- V. Gusztáv svéd király szenvedélyes teniszjátékos.
- Olasz egyetemi hallgatók különleges zenekara.
- Olasz tengerészbúvárok egy lelőtt el-lenséges torpedórepülőgép kiemelésén fáradoznak.
- A casertai királyi palota gyönyörű karácsonyi látványossága.

A
MAGYAR
F I L M

**az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánium!**

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST. IV., ESKÜ-TÉR 6

TELEFON: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072, ELNÖK ÉS ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozcóképvizsgáló Bizottság

414—1940. éln. szám.

Az Országos Mozcóképvizsgáló Bizottság 1940. évi november hó 17-től 23-ig tartott ülésin

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Hatosfogat — előzetes II.** (A fantasz-tikus batár) (Stagecoach — Trailer) (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Walter Wanger filmgyárban 1938. évben készült, 110 m hosszú;

2. **Hatosfogat** (A fantasz-tikus batár) (Stagecoach) (M. F. I.) hangos dráma 5 felvonásban, a Walter Wanger filmgyárban 1938. évben készült, 2389 m hosszú;

3. **Magyar világhíradó 874. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 250 m hosszú;

4. **Rajzos híradó 48.** (M. F. I.) hangos ri-port 1 felvonásban, a Magyar Film Irodá-ban 1940. évben készült, 153 m hosszú;

5. **20th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 47. sz.** (Fox Movietone News) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox film-gyárban 1940. évben készült, 296 m hosszú;

6. **Ufa világhíradó 61. sz.** (Auslands-tonwoche Nr. 61.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1940. évben készült, 400 m hosszú;

7. **Luce világhíradó 44. szám.** (Dr. Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a Luce filmgyárban, 1940. évben készült, 328 m hosszú;

8. **XVI. sz. Erdélyi tekerés** (M. F. I.) han-gos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 95 m h.;

9. **XVII. sz. Erdélyi tekerés.** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 68 m hosszú;

10. **XVIII. számú Erdélyi tekerés.** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 82 m hosszú;

11. **XIX. számú Erdélyi tekerés** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 72 m hosszú;

12. **XX. számú Erdélyi tekerés** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 80 m hosszú;

13. **A kék Duna mentén** (Donauabwärts) (Ufa) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Wien filmgyárban 1940. évben készült, 541 m hosszú;

14. **Árvíz Indiában — előzetes** (The rains came — Trailer) (Fox) hangos reklám 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 145 m hosszú;

15. **Frankenstein fia** — előzetes (Son of Frankenstein — Trailer) (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, az Universal film-gyárban 1939. évben készült, 93 m hosszú;

16. **A soproni selvemivar tavaszi időn-ságai** (Kovács és Faludi) hangos reklám 1 felvonásban, a Kovács és Faludi labora-tóriumban 1937. évben készült, 40 m h.;

17. **Város a vulkán fölött** (Santorin) (Kovács és Faludi) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Tobis-Kunst filmgyárban 1940. évben készült, 294 m hosszú;

18. **Meseautó** (Hamza, film) hangos vig-játék 5 felvonásban, a Hunnia filmgyár-

ban 1934. évben készült, 2627 m hosszú mozgófényképeket.

b) A Bizottság nyilvános előadásra alkal-masnak találta és a mozgófényképezem-ekben a magyarul mozgófényképek kö-telező bemutatására előírt arányszámban beszámíthatónak minősítette:

1. **Zárt tárgyalás** (Atelier) hangos szín-mű 4 felvonásban, a Magyar Film Irodá-ban 1940. évben készült, 2492 m hosszú;

2. **Rózsafabot** (Palatinus) hangos színmű 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban, 1940. évben készült, 2354 m hosszú;

3. **Pepita kabát** (Vass József) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 2181 m h. filmet, mint Magyarországon készült, ma-gyarnyelvű mozgófényképeket.

c) **Előadásra alkalmasnak találta** azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett kes-keny mozgófényképezemekben szabad be-mutatni:

1. **Szövetkezői munka** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodá-ban 1938. évben készült, 680 m hosszú;

2. **Dél-Dobrudza újra bolgár** (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 160 m hosszú;

3. **Tűz a pusztán** (Palatinus) hangos kul-túrfilm 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumban 1938. évben készült, 136 m hosszú;

4. **Baleset ellen védekezz V.** (M. F. I.) hangos oktató film 1 felvonásban, a Ma-

gyar Film Irodában 1937. évben készült, 104 m hosszú;

5. **Süt a nap** (Palatinus) hangos népszí-nmű 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1938. évben készült, 380 m hosszú keskeny mozgófényképeket.

d) **Felülvizsgálat folytán** — belügyminisz-ter úr 90.118—1940. B. M. számú határozatá-val korlátozással engedélyezte:

Frankenstein fia (Son of Frankenstein) (Hunnia) hangos dráma 6 felvonásban, az Universal filmgyárban 1939. évben készült, 2402 m hosszú mozgófényképet.

e) A Bizottság az engedélyokirat kiadását megtagadta:

Bukarest, az ellentétek városa (Buka-rest, die Stadt der Gegensätze) (Kovács és Faludi) hangos ismeretterjesztő 1 felvo-násban, a Tobis filmgyárban 1940. évben készült, 385 m hosszú mozgófényképtől.

f) **Külföldre kivinni engedélyezte:**

1. **Horthy Miklós tudományegyetem** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Ma-gyar Film Irodában 1940. évben készült, 28 m hosszú;

2. **Gróf Esterházy tőgazdaságának tatai őszi halászata** (Fox) néma riport 1 felvo-násban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 124 m hosszú;

3. **Hitler-ifjak a fővárosban** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 102 m hosszú;

4. **Az árvízkarosultak új hajlékai** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Ma-gyar Film Irodában 1940. évben készült, 25 m hosszú;

5. **Ásatások Bulgáriában** (M. F. I.) han-gos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában, 1940. évben készült, 25 m hosszú;

6. **Zsuki Hubertus** (M. F. I.) hangos ri-port 1 felvonásban, a Magyar Film Irodá-ban 1940. évben készült, 105 m hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1940. évi november hó 23-án.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.,
elnök.
miniszteri tanácsos.

A magyar könyvpiac ujdonságai:

FRANCIS HACKETT

BOLEYN ANNA

Egy tragikus sorsú angol királynő élete

FALK GÉZA

CSAJKOVSKIJ KÜLÖNÖS ÉLETE

Egy egészen furcsa ember különös élete

BÉKEFFI LÁSZLÓ

KÖZÉLETI TANKÖNYV

A satíra kedvelt művészenek görbe tükre

ALAPÍTÁS ÉVE 1850

TELEFON: 192-081, 192-082, 192-083
SÜRGÖNYCÍM: ROSAMUSIK BUDAPEST

RÓZSAVÖLGYI & TÁRSA

ZENEMŰKERESKEDŐK • ZENEMŰKIADÓK • KÖNYVKERESKEDŐK • KÖNYVKIADÓK

ANGOL, AMERIKAI GRAMOFONOK, GRAMOFONLEMEZEK, RÁDIÓK ÉS HANGSZEREK ÜZLETE
LERAKATOK: BÉCS, LIPCSE, LONDON, MILANO, NEW-YORK, RÓMA
BUDAPEST IV., SZERVITA-TÉR 5

SZAKMAI CÍMLAR

Adler Ferenc mozi- és zeneközvetítő vállalat, VII. Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 225-759.

Agfaphotó, V., Vilmos császár-út 18. I. Telefon: 125-240.

Alfa film, VII. Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-578.

Apollo filmreklámvállalat, VII. Erzsébet-körút 9-11. II. em. Tel.: 222-212.

Arany filmducco, VIII. Dankó-utca 22. Tel.: 149-489. Városi iroda: VII. Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183.

Atelier film, VII. Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.

Aurora film, VII. Erzsébet-körút 9-11. Telefon: 221-133.

Balogh Film kft. VII. Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 220-830.

Balogh-Orbán, VIII., Tisza Kálmán-tér 15. Tel.: 132-940.

Bauer vetítógép és adapterek (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 299-180.

Bel-és külföldi filmellenőrző kft., VII. Erzsébet-körút 8. III. Tel.: 222-699.

Briukner János mérnök, az MMOE szakértője, XI., Ulaszlo-utca 62. Telefon: 457-650, vagy Mechanikai és Elektromosipari szakiskola, tel.: 130-293.

Byssz reklám, VIII., Népszínház-utca 14. Telefon: 138-091.

Centrum filmszolgálat, VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 423-339.

Cinema, VII. Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.

Csepreghy film, VII. Erzsébet-körút 9-11. Telefon: 221-022 és 221-021.

Deák film, VII. Erzsébet-körút 8. Telefon: 222-105. Raktár a házban.

Déliab film, VII. Erzsébet-körút 9-11. Telefon: 423-155.

Diapozitívkészítő üzem, Fekete György, VIII., József-körút 9. (az udvarban.)

Diatyp laboratórium, VII., Rottenbiller-utca 19. Tel.: 427-148.

Duna Film, VII., Rákóczi-út 40. Telefon: 225-040.

Eco film, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 225-404. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Telefon: 342-884.

Electra film, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337-578.

Electric kinotechnikai vállalat, vetítógépek, hangleadók, készülékek, vetítoszén, stb. legnagyobb raktára, VIII., Rökk Szilárd-utca 18. Telefon: 344-782.

Engel Fülöp, I., Donáti-utca 13/a. Telefon: 155-359.

Erdélyi filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 420-199.

Farkas J. M. reklámvállalat, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-805.

Fehér Endre, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 423-544.

Ferraria, V., Gróf Tisza István-utca 18. Telefon: 129-139.

Filmatyp laboratórium, XIV., Szentés-u. 60. Telefon: 496-371.

Filmcenzúra, IV., Eskü-tér 6. Tel.: 183-072. atelnok: 183-073.

Filmexpress kft., VII. Erzsébet-körút 9. Tel.: 224-091, 225-089.

Filmterjesztő VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-609 és 220-497.

Filmfotó üzem és laboratórium, Altmayer J. VIII., Rökk Szilárd-u. 11. Tel.: 130-805.

Filmipari laboratórium, XIV., Furesz-u. 95. Telefon: 497-716.

Filmservice, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: *424-555.

Fortuná film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Fox film, VIII., Rákóczi-út 9. Telefon: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.

Gevaert, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180-318.

Grawatseh Ottó, VIII., József-körút 71. Tel.: 145-193.

Gyimesy Kásás Ernő, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-utca 7. Tel.: 499-752.

Hajdu film, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.

Hamza film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 220-038.

Harmonia film, VII., Akácfa-utca 7. Tel.: 225-487. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Telefon: 342-984.

Hausz Mária filmkölcsönző és filmgyártó kft., VII. Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 225-209.

Hebel Gyula szállító VI. Váci-út 1. Tel.:

Melikon filmvállalat, VIII., Rökk Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VIII., Népszínház-utca 19. V. Tel.: 349-414.

Hirsch és Tsuk, VII., Dohány-utca 42. (Kamara mozi.) Tel.: 423-903.

Hungaria film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-010.

Hunnia filmhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 424-130, 424-138, 424-139. Sajtóosztály: 223-212.

Hunnia filmgyártó (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-999.

Ibusz filmszállító, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 224-050.

Imago filmelőállítás és forgalombahozó kft., VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 225-487.

Inkey Tibor filmelőíróképzés, filmfotó üzem, IV., Múzeum-körút 3. Tel.: 380-466.

Kamara, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.

Karossa foto, filmfotótechnikai laboratórium, VII., Rákóczi-út 8/a. Tel.: 223-507.

Kárpát film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-577, 220-299. Raktár a házban.

Kino film, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.

Kino fotó, XIV., Thököly-út 150. Tel.: 496-602.

Kodak V., Báthory-u. 6. Telefon: 114-158, 114-184.

Koncz Film kft., VIII. Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 220-839.

Kormos Miklós filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 9-11. III. 6. Tel.: 422-574.

Kovács és Faludi laboratórium, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterm: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.

Kováts Béla filmreklám, hanglemez, diapozitív, VIII., József-körút 19. Telefon: 143-142.

Kovács Emil és Társa, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.

Központi filmkészítő, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 224-494, 224-098.

Krupka filmgyártó és laboratórium, XIV., Bácskay-utca 29 b. Tel.: 496-741.

Lajta Andor, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297-076.

Léna film, Lévai-Nagy filmgyártó és kölcsönző kft. VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 223-066.

Magyar Amatőrfilm Szövetség, II., Margit-rakpart 44. Telefon: 155-376.

MAGYAR FILM, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-981. Szerkesztő: Váci Dezső, VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386.

Magyar Film Iroda Rt., IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 órától reggel 9 óráig valamint vasár- és ünnepnap: 146-343. Játékfilmgyártás: 146-342. Színésztöltőzők: 140-727. Feliratkészítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképezem: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölcsönző-osztály: VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 222-099.

Magyar Film Otthon, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.

Magyar Irók Filmje Rt., Gyártási iroda: XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.

MIF kölcsönző Rt., VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 420-796, 420-798.

M. kir. fővezérség filmelosztályának műsor-ellátó osztálya, VIII., Csokonay-utca 10. Telefon: 145-063.

Magyar Mozgófényképező Országos Egyesülete, VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 337-598.

Malomvízi reklámservice, XIV., Hungária-körút 148. Tel.: 420-200.

MMOE, VIII., Csokonay-u. 10. Tel.: 136-005.

Matador film, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Telefon: 349-414.

Márkus Jenő, XIV., Hungária-körút 135. Telefon: 296-749.

Mester Film, Filmkölcsönző, VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. em. Telefon: 427-167. Gyártási iroda: XIV., Thököly-út 116. Telefon: 296-269.

Metro-Goldwyn-Mayer, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.

Modern film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-000.

Molnár Ferenc vetítoszén-kereskedő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 140-736, 222-105.

Mozgóképezési Rt. kölcsönösztálya, VII., Akácfa-utca 4. Telefon: 227-650. Raktár: VIII., Rákóczi-út 40. Telefon: 225-044.

Művészeti filmgyártó és terjesztő kft., VII., Erzsébet-körút 8. II. Tel.: 422-923.

Művészfilm, VII., Rákóczi-út 40. Telefon: 225-044. Raktár a házban.

New York kaveháza, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 425-318, 424-962.

Objectiv film, VII., Erzsébet-körút 8. sz. Tel.: 422-580.

Oktatófilm kiadatlóság, VIII., Csepreghy-utca 4. Tel.: 330-920.

Oláh György gépészmernök, a Zeiss Ikon A. G. mozi gépeinek képviselője, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.

OMME, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.

Pacsery László, XII., Királyhágó-utca 16. Telefon: 155-992.

Palatinus film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon: *424-150.

Palló film kft. VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda tel.: 422-791.

Pannónia filmlaboratórium, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497-775.

Papp Beláné és Társa bevetési társaság, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 224-294.

Panorama film, VII., Rákóczi-út 30. Tel.: 225-361.

Paramount film, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.

Pásztor Béla, VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon: 225-761.

Pátria film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Pegazus film, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 225-405.

Petsman Ferenc, VIII., Mária-utca 19. sz. Tel.: 136-449.

Pestman László, VI., Teréz-körút 3. sz. Tel.: 425-127. Csillaghegy: 163-429.

Pflumm Tibor dr. filmkölcsönzővállalata, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 224-293.

Photophon film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 420-579.

Phöbus filmkölcsönző, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.

P. Kiss Pál grafikai műterm, VIII., Rákóczi-út 23. Tel.: 137-531.

Püspöki Nándor, magyar kultúrfilmterjesztő, VII., Rottenbiller-utca 5/b. Telefon: 228-558.

Projectograph, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201, 131-960.

Radó-Orbán mutató, VIII., Népszínház-utca 14. Telefon: 138-091.

Reflektor film, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Telefon: 140-722.

Reklámservice, Bydeskuty Lajos, Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 424-554.

Schilling Gyula, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 428-768.

Sinus hangos filmservice, V., Pannónia-u. 44. Tel.: 493-957, állandó ügylet.

Sláger film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.

Stúdió mozgóképgyártó és terjesztő kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 420-579.

Székelly Sándor mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.

Szenásy-Macsassy színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.

Takács film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 496-125.

Tobis film, VII., Rákóczi-út 52. T.: 223-435.

Telefongyár Rt., XIV., Hungária-körút 126-128. sz. Tel.: 297-930.

Turul Szépművészeti Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII., József-körút 35. Telefon: 330-766. Kölcsönösztály: VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183.

Turul Szövetség Szépművészeti B. E. vetítőmozgalmi törzs, VII., Rákóczi-út 42. II. em. Telefon: 225-212.

Ufa film, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Tel.: 389-036.

Universal film, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.

Valter reklámanyagkölcsönző, vetítővásznon-karbantartás, VII., Erzsébet-körút 8. sz. Tel.: 222-108.

Váci Dezső, a MAGYAR FILM szerkesztője, Iroda: Metro: VIII., Sándor-tér 3. Telefon: 144-424, 144-425. Lakás: VIII., Üllői-út 42. Telefon: 136-386.

Wamoscher Béla dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 423-544.

Warner Bros. First National, VIII., József-körút 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.

Zeneszerzők Szövetkezete, IV. Gerlóczy-